

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นรัฐวิสาหกิจสาขาสาธารณูปโภค ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 แบ่งการบริหารงานออกเป็น 12 การไฟฟ้าเขต มีรายได้ทั้งหมด 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า กลุ่มที่ 2 รายได้อื่นจากการดำเนินงาน และกลุ่มที่ 3 รายได้อื่น

รายได้กลุ่มที่ 1 ได้แก่ รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและส่วนลดค่าไฟฟ้าผู้ประสภภัยน้ำท่วม

รายได้กลุ่มที่ 2 คือ รายได้อื่นจากการดำเนินงาน ประกอบด้วย 8 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า อันได้แก่ รายได้จากการขายหม้อแปลง รายได้จากการขายมิเตอร์ รายได้จากการขายคาปาซิเตอร์ รายได้จากการขายเสาและ รายได้จากการขายอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ

ส่วนที่ 2 รายได้จากการให้เช่าหรือใช้สินทรัพย์ อันได้แก่ รายได้จากการให้เช่าเสาไฟฟ้า รายได้จากการให้เช่าหม้อแปลง รายได้จากการให้เช่าเครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้า รายได้จากการให้เช่าหม้อแปลง รายได้จากการให้เช่าเครื่องยนต์กำเนิดไฟฟ้าและรายได้จากการให้เช่าหรือใช้สินทรัพย์อื่นๆ

ส่วนที่ 3 ได้แก่ รายได้ค่าติดตั้งตรวจการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า

ส่วนที่ 4 ได้แก่ รายได้ค่าทดสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า ได้แก่ รายได้ค่าทดสอบผลิตภัณฑ์คอนกรีต

ส่วนที่ 5 รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินสมทบ อันได้แก่ รายได้ค่าธรรมเนียมต่อไฟ รายได้ค่าธรรมเนียมพาดสายสื่อสาร รายได้เงินสมทบค่าปรับปรุงระบบจำหน่ายพาดสายสื่อสารและรายได้จากการก่อสร้างให้ผู้ใช้ไฟ

ส่วนที่ 6 ได้แก่ รายได้จากการก่อสร้างให้ผู้ใช้ไฟ และปรับปรุงรายได้จากการก่อสร้างให้กับผู้ใช้ไฟ

ส่วนที่ 7 รายได้จากเงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง อันได้แก่ รายได้จากเงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง

ส่วนที่ 8 รายได้อื่นจากการดำเนินงาน อันได้แก่ ค่าตรวจจุดเขียนผัง รายได้ค่าตรวจสอบและบำรุงรักษาหม้อแปลง รายได้ค่าติดตั้ง รื้อถอนซ่อมแซมหม้อแปลง รายได้ค่าละเมิดสิทธิ รายได้ค่าเช่าใช้มิเตอร์ชำระและอุปกรณ์ประกอบ รายได้เช่าใช้รถยนต์ขนส่ง รายได้จากการให้บริการโฆษณา รายได้จากการใช้ไฟฟ้าในสำนักงานและรายได้อื่นๆ จากการดำเนินงาน รายได้กลุ่มที่ 3 คือ รายได้อื่นๆ ประกอบด้วย 7 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 กำไรจากการขายเศษเหล็กเศษวัสดุ อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) จากการขายเศษเหล็ก เศษวัสดุ

ส่วนที่ 2 กำไรจากการตรวจนับวัสดุและสินค้าคงเหลือ อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) จากการตรวจนับหรือปรับปรุงวัสดุและสินค้าคงเหลือ

ส่วนที่ 3 กำไรจากการตัดจำหน่ายวัสดุ อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) จากการตัดจำหน่ายวัสดุ

ส่วนที่ 4 กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) จากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร

ส่วนที่ 5 กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) จากการขายสินทรัพย์ถาวร

ส่วนที่ 6 กำไรค่าพิเศษจากการเก็บเงิน อันได้แก่ กำไร (ขาดทุน) ค่าพิเศษจากการเก็บเงิน ส่วนสุดท้ายอื่นๆ อันได้แก่ ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ยรับชำระหนี้ ค่าไฟฟ้าเกินกำหนด รายได้ค่าปรับผิดสัญญา รายได้ค่าปรับงานขยายเขต รายได้ค่าปรับผิดสัญญาตัวแทนจดหน่วย รายได้ค่าปรับผิดสัญญาตัวแทนจดหน่วยแจ้งหนี้ รายได้ค่าปรับผิดสัญญาตัวแทนเก็บเงิน รายได้ค่าปรับอื่นๆ รายได้จากการรับบริจาคสินทรัพย์ รายได้เงินประกันผู้ใช้ไฟไม่รับคืน ปรับปรุงพัสดุรับคืนจากงานก่อสร้างและรายได้อื่นๆที่ไม่เกี่ยวกับการดำเนินงาน

การที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีรายได้หลากหลายประเภทข้างต้น จึงจำเป็นต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2552: ออนไลน์)

เมื่อปี พ.ศ. 2549 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้นำซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นจากโปรแกรม SAP (System Applications and Products in Data Processing) มาใช้ในการบันทึกบัญชี โดยโปรแกรม SAP ทำให้มีการบันทึกบัญชีแบบครบวงจรตั้งแต่การป้อนข้อมูลเริ่มแรกถึงการปิดโอนไปบัญชีต่างๆ โดยสามารถออกงบการเงินและออกรายงานสารสนเทศทางบัญชีได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้น ส่วนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้งานในฝ่ายต่างๆ รวดเร็วขึ้น ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ใช้นโยบายพัฒนาแอปพลิเคชันที่ต้องการเองทั้งหมด เพื่อให้ได้ซอฟต์แวร์ที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด ในขณะที่มีการปรับเปลี่ยนการใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้น

ใช้เองของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ซึ่งโปรแกรมแต่ละระบบไม่ได้เชื่อมโยงข้อมูลกันทั้งหมด จากที่เคยบันทึกบัญชีเดียวเปลี่ยนเป็นบัญชีคู่ และเมื่อผิดพลาดการแก้ไขข้อมูลมีหลายขั้นตอนและยุ่งยาก ส่งผลต่อพนักงานบัญชีที่เคยชินกับระบบเก่า ซึ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานที่เปลี่ยนแปลงมีไม่เท่ากัน ประกอบกับรายได้ของทางบัญชีที่มีความหลากหลาย อาจมีผลทำให้การบันทึกข้อมูลผิดพลาด ซึ่งมีผลโดยตรงกับงบการเงินเนื่องจากระบบบัญชีใหม่จะสามารถส่งข้อมูลไปที่งบการเงินทันที

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเห็นว่าพนักงานบัญชีเป็นผู้ปฏิบัติงานของกระบวนการบัญชีที่จะทำให้ข้อมูลในงบการเงินแสดงถูกต้อง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีต่อการรับรู้รายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีต่อการรับรู้รายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

3. ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อทราบความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีต่อการรับรู้รายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
2. เพื่อให้ทราบปัญหาการทำงานเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
3. นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนาศักยภาพของพนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่อไป

4. นิยามศัพท์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำและอธิบายหรือสรุปเกี่ยวกับการรับรู้รายได้ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในแต่ละส่วนของรายได้ดังนี้

1. รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า
2. รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า
3. รายได้จากการให้เช่าหรือใช้สินทรัพย์
4. รายได้ค่าติดตั้ง ตรวจสอบการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า
5. รายได้ค่าทดสอบอุปกรณ์ไฟฟ้า
6. รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินสมทบ
7. รายได้จากการก่อสร้างให้ผู้ใช้ไฟฟ้า

8. รายได้จากเงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้าง
9. รายได้จากการดำเนินงาน
10. รายได้อื่น ๆ

พนักงานบัญชี หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 ภาคเหนือ (พิษณุโลก)

การรับรู้รายได้ (Revenue Recognition) หมายถึง การรวบรวมรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีเข้าเป็นส่วนหนึ่งของงบกำไรขาดทุน ดังนั้น เมื่อกิจการมีการรับรู้รายได้จะต้องปฏิบัติ คือ จะต้องนำรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชานั้นไปบันทึกบัญชีเป็นรายได้ และนำรายได้นี้ไปคำนวณกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หมายถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 2 ภาคเหนือ (พิษณุโลก) ดูแลรับผิดชอบ 8 จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก น่าน แพร่ กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิจิตรและอุตรดิตถ์

ชั้น 1	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
ชั้น 2	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอ
ชั้น 3	หมายถึง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา
REVENUE	หมายถึง	ระบบจัดทำรายได้ค่าไฟฟ้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม
REVGEN	หมายถึง	ระบบจัดทำรายได้ทั่วไปและเงินประกันการใช้ไฟ
CASH	หมายถึง	ระบบเงินสด
PTC	หมายถึง	ระบบจดหน่วยด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์มือถือ
BILL	หมายถึง	ระบบจัดทำใบเสร็จค่าไฟฟ้า
SAP	หมายถึง	System Applications and Products in Data Processing
AP	หมายถึง	ระบบเจ้าหน้าที่
BUD	หมายถึง	ระบบงบประมาณ
CM	หมายถึง	ระบบบริหารเงินสด
CO	หมายถึง	ระบบบัญชีบริหาร